

UTORAK, 23. RUJNA U 17.00

Hrvatski školski muzej,
Trg maršala Tita 4

DRAGAN DAMJANOVIĆ

dr. sc., izvanredni profesor na Odsjeku za povijest umjetnosti
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

ARHITEKTI HÖNIGSBERG I DEUTSCH

Hönigsberg i Deutsch, Učiteljski dom, 1895.

Leo Hönigsberg (1861.–1811.) i Julije Deutsch (1859.–1922.) ubraja-ju se u skupinu hrvatskih arhitekata koja se vraća krajem 1880-ih godi-na sa školovanja u Beču i koja u zagrebačku arhitekturu unosi elemen-te kasnog historicizma. Nakon što je Leo Hönigsberg nekoliko godina samostalno radio (1886.–1889.) osniva 1889. s Julijem Deutschem najplodniji zagrebački arhitektonski ured kraja 19. i početka 20. sto-ljeća. Do kraja 19. stoljeća projektirali su i/ili sagradili brojne javne i stambene građevine u raznim oblicima historijskih stilova, ponajprije u neorenesansnom i neobaroknom stilu (Hrvatski učiteljski dom, Trg Maršala Tita 4, 1888.–1889.; palača Schlesinger, Strossmayerov trg 10, 1891.; palača Spitzer, Strossmayerov trg 6, 1893.; palača Kolmar, Jelačićev trg 7, 1904.–1905. itd.). Iako su sami ostali vjerni historijskim stilovima od kraja 19. stoljeća po-činju zapošljavati u svojemu atelijeru mlade arhitekte koji sa školova-nja iz Beča donose u Zagreb novi stil — secesiju. Najvažniju ulogu u tom procesu odigrao je Vjekoslav Bastl, prema čijem se projektu po-diže kuća Josipa Pečića (1898., Ilica 43), Trgovačko-obrtnički muzej (Mažuranićev trg 14, 1902.–1903.), kuća Josipa Kalline s pročeljem prekrivenim majoličkim pločicama (Gundulićeva 20, 1903.) te zgrada Eugena Viktora Felleri (tzv. Elsa Fluid, Jurišićeva 1, 1905., pročelja poslije preoblikovana). Poslije se u uredu zapošljava Otto Goldsche-ider, jedan od prvaka kasne secesije u Zagrebu, autor interijera de-vastirane kavane Corso u zgradi Hrvatsko-slavonske zemaljske cen-tralne štedionice (Ilica 25 / Gundulićeva, 1905.–1907.).

SRIJEDA, 24. RUJNA U 17.00

Hrvatski muzej arhitekture,
Ul. Ivana Gorana Kovačića 37

TAMARA BJAŽIĆ KLARIN

dr. sc., znanstvena suradnica, Hrvatska akademija znanosti i
umjetnosti – Hrvatski muzej arhitekture

HUGO EHRLICH (1879.–1936.)

Hugo Ehrlich, Stambeno-poslovna zgrada Janeković, 1928.

Pripadnik prve generacije hrvatskih modernista rođenih 1870-ih go-dina, Hugo Ehrlich je u nepuna četiri desetljeća profesionalnog dje-lovanja objedinio tri etape procesa modernizacije — usvajanja novih prostornih, konstruktivnih i nužno oblikovnih koncepata u rasponu od protofunkcionalizma preko klasiciziranog modernizma do internacio-nalnog stila. Nakon završene Visoke tehničke škole i nekoliko godina rada u Beču, Ehrlich s višegodišnjim partnerom Viktorom Kovačićem u Zagrebu sudjeluje u uspostavi reduciranog arhitektonskog izričaja lišenog suviše stilizacije, moderne arhitekture koja zahtijeva „logič-nost i praktičnost“. Samostalna praksa 1920-ih u znaku je traženja, eksperimentiranja s klasicističkim oblikovnim vokabularom i početka pedagoškog rada na Tehničkoj visokoj školi gdje Ehrlich obrazuje ge-neraciju vodećih nositelja novoga građenja pod čijim utjecajem gra-di posljednje realizacije. Glavninu Ehrlichovog opusa, predstavljenog 1932. u ediciji G. E. Konrada, a zatim u monografiji Žarka Domlja-na (izdanje DPUH, 1979.), čini stambena arhitektura — ekskluzivne obiteljske kuće i najamne stambene zgrade, od kojih je najveća pa-lača Nadarbine zagrebačke nadbiskupije s čak 227 stanova. Šetnja Ehrlichovim rodnim Zagrebom počet će na Josipovcu, najstarijoj ljet-nikovačkoj četvrti u kojoj je proveo djetinjstvo, nastavit će se preko Donjega grada i nove gradske četvrti istočno od Draškovićeve ulice i završiti na glavnom gradskom trgu, odnosno, Strossmayerovom še-talištu, Ehrlichovoj jedinstvenoj urbanističkoj intervenciji.

ČETVRTAK, 25. RUJNA U 17.00

Zgrada Napretkove zadruge,
Bogovićeve 1

IVANA HANIČAR BULJAN

dipl. ing. arh., stručna savjetnica u Institutu za povijest
umjetnosti

STJEPAN PLANIĆ (1900.–1980.)

Stjepan Planić, Zgrada Napretkove zadruge, 1936.

Nakon završene Državne srednje tehničke škole u Zagrebu 1920. go-dine, prva projektantska iskustva stječe u atelijeru Rudolfa Lubynskog, a potom u građevnoj tvrtki Ivančić i Wolkenfeld. Godine 1926. upisu-je se u prvoj generaciji na Katedru za arhitekturu Državne umjetnič-ke akademije u Zagrebu, koju je utemeljio arhitekt Drago Ibler, a već sljedeće godine otvara vlastiti ured. Ideje moderne arhitekture, ostvarenje kvalitetnijeg životnog i radnog prostora provodi u svojim projektima, ali i kroz djelovanje u Udruže-nju umjetnika Zemlja, pisanjem stručnih članaka te knjigom *Problemi savremene arhitekture*, 1932. U vrlo bogatom graditeljskom opusu, na-stalom u razdoblju od 1925. do 1980. godine dominiraju obiteljske kuće, no postoji i znatan broj stambenih, javnih i poslovnih građevina. U obilasku Planićevih izvedenih objekata u Zagrebu prikazat će se segmenti projektantskog djelovanja od promišljanja urbaniteta i inter-polacija u donjogradski ortogonalni raster do obiteljskih vila na juž-nim obroncima Medvednice. Arhiv Stjepana Planića broji oko 700 projekata, pohranjen je u Insti-tutu za povijest umjetnost u Zagrebu i upisan u registar pokretnih kul-turnih dobara Republike Hrvatske.

PETAK, 26. RUJNA U 12.00

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske
Preradovićeva 44

Okrugli stol:

ODNOS PREMA BAŠTINI — PRIMJER NOVIH INTERVENCIJA U ZAGREBU

Moderator:

FRANO DULIBIĆ

dr. sc., predsjednik Odbora za baštinu i prostor DPUH-a

DRUŠTVO POVJESNIČARA
UMJETNOSTI HRVATSKE,
PRERADOVIĆEVA 44, ZAGREB
TEL / FAKS 01 48 12 920
DPUH@INET.HR
WWW.DPUH.HR

STRUČNA KONCEPCIJA:
DR. SC. IRENA KRAŠEVAC
KOREKTURA:
MR. SC. ĐURĐA KOVAČIĆ
OBlikOVANJE:
DZN
NAKLADA:
150

DPUH

DANI EUROPSKE BAŠTINE 2014.

ARHITEKTURA S POTPISOM 2

Program specijaliziranih stručnih vodstava pod nazivom Arhitektura s potpisom obuhvaća djela istaknutih hrvatskih arhitekata 19. i 20. stoljeća u Zagrebu. Vizualnu prepoznatljivost i identitet grada kreirali su brojni arhitekti čiji se opus nastavljao na radove prethodnika, gradeći skladnu arhitekturu u stilu vremena u kojem su djelovali. Ovim programom željeli bismo skrenuti pozornost na vrijednu zagrebačku arhitektonsku baštinu i upozoriti na njezino današnje stanje.

UTORAK
23. RUJNA, 17.00
HRVATSKI ŠKOLSKI MUZEJ,
TRG MARŠALA TITA 4
DRAGAN DAMJANOVIĆ
ARHITEKTI HÖNIGSBERG I DEUTSCH

SRIJEDA
24. RUJNA, 17.00
HRVATSKI MUZEJ
ARHITEKTURE,
UL. IVANA GORANA
KOVAČIĆA 37
TAMARA BJAŽIĆ KLARIN
HUGO EHRLICH (1879.–1936.)

ČETVRTAK
25. RUJNA, 17.00
ZGRADA NAPRETKOVE
ZADRUGE,
BOGOVIĆEVA 1
IVANA HANIČAR BULJAN
STJEPAN PLANIĆ (1900.–1980.)

PETAK
26. RUJNA, 12.00
DRUŠTVO POVJESNIČARA
UMJETNOSTI HRVATSKE,
PRERADOVIĆEVA 44
OKRUGLI STOL
ODNOS PREMA BAŠTINI
— PRIMJER NOVIH INTERVENCIJA
U ZAGREBU

DPUH
DRUŠTVO POVJESNIČARA UMJETNOSTI HRVATSKE
CROATIAN SOCIETY OF ART HISTORIANS

ARHI TEK TURA S POT PI SOM 2 23.–26. RUJNA 2014.